

Győri Ítéltábla
Gf.II.20.014/2012/4.

A Győri Ítéltábla a dr. Molnár Gyula ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Farkas Imre ügyvéd által képviselt alperes ellen vételár megfizetése iránt indított perében a Veszprém Megyei Bíróság 2011. október 13. napján kelt 1.G.40.013/2010/54. sorszám alatti ítéletével szemben az alperes részéről 55., 56. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen a felperesnek 190.500. (Egyszázkilencvenezer-ötszáz) Ft másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen az államnak az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 795.960. (Hétszázkilencvenötezer-kilencszázhatvan) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes az "A" Szövetkezet (BÉSZ) tagjaként 2008. március 31-én 16.254 db napos pulykát vett át felnevelésre a perben nem szereplő "B" Zrt-től. Ez ekkor már pénzügyi nehézségekkel küzdő "B" Zrt. az állomány felneveléséhez szükséges takarmány egy részének finanszírozását vállalta úgy, hogy a BÉSZ tagjai által átvett takarmányról kiállított számlát kiegyenlítette a szállító felperesnek, a közöttük létrejött szerződések szerint. A felperes, mint a "B" Zrt. által kijelölt takarmányszállító 2008. február 29-én szállítási szerződést kötött az alperessel, az igényeinek megfelelő pulykatáp szállítására. E szerint az árakat a felperes külön levélben közli a megrendelővel, figyelembe véve a szerződés megkötése után az alapanyag és energia árában bekövetkezett változásokat. Az átvett táp ellenértékét a vevő a felperes számlája alapján a kiszállítást követő 30 napon belül vállalta megfizetni. A felperes a perben nem szereplő "B" Zrt-vel három szállítási szerződést kötött, a 2008. április 23-27-e közötti, a 2008. április 28-május 6-a közötti, és a 2008. május 7-17-e közötti időszakra. Az e szerződésekkel érintett időszak alatt az alperesnek szállított táp ellenértékét a "B" Zrt. megfizette a felperesnek. Ezt követően a felperes 2008. május 23. és 2008. július 31-e között az alperes kisberzsenyi telepére 168.380 kg, míg 2008. május 26. és 2008. augusztus 8-a között az alperes csabrendeki telepére 205.540 kg tápot szállított, 35.079.746.Ft értékben. A "B" Zrt. pénzügyi helyzete 2008 őszére olyan súlyossá vált, hogy a feldolgozást és a fizetéseket beszüntette. Emiatt 2008. szeptember 19-én a vele kapcsolatban álló BÉSZ-ek,

azok tagjainak egy része, és néhány takarmánygyártó és szállító **"Helység"1-en** egy informális gyűlést tartottak, a várható veszteségek minimalizálása céljából. Ennek érdekében azok a termelők, akiknek a **"B"** Zrt.-vel szemben követelésük volt, a követelésüket olyan termelőkre engedményezték, akiknek a **"B"** Zrt. felé tartozásuk volt, így ők a tartozásukba az engedményezett követelést beszámíthatták. Az engedményesek az engedményezőknél az átruházott követelés 75%-ának megfelelő összeget fizettek. Az alperes az **"C"** Kft., **"D"**, az **"E"** Kft. és az **"F"** Kft. részére engedményezett a **"B"** Zrt.-vel szemben fennálló követeléséből. Az **"E"** Kft., és az **"F"** Kft. az engedményezett követelések 22.208.766.Ft összegű szerződéses ellenértékét közvetlenül a felperesnek fizették meg, aki ezt az alperes takarmányvételár-tartozására elszámolta, így 12.870.980.Ft vételár maradt kiegyenlítetlenül. 2008. október 8-án a **"G"** Kft. termeltetőként, az alperes termelőként, és a felperes takarmányszállítóként megállapodást kötött. E szerint a **"G"** Kft. 6587 db napos pulykát szállított az alperesnek, aki az állomány felnevelését vállalta, míg a felperes az állomány felneveléséhez szükséges takarmány biztosítását azzal, hogy a 30 napon túl kiegyenlített számlák végösszege után a tényleges futamidőre számítva a mindenkori jegybanki alapkamat 5% ponttal növelt mértékű éves kamatlábának megfelelő finanszírozási díj felszámítására volt jogosult. Az alperes az e megállapodás alapján neki szállított takarmány ellenértékét késve fizette meg, ezért 329.132.Ft + 20% áfa (összesen: 394.958.Ft) finanszírozási díjtartozása keletkezett a felperes felé.

A felperes a módosított keresetében 13.265.938.Ft, és ezen összegből 12.870.980.Ft után 2008. október 1-től járó késedelmi kamatok megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Érvelése szerint az alperes a felek között létrejött szállítási szerződésből eredően 12.870.980.Ft vételárral, továbbá az utóbb (2008. október 8-án) kötött szerződés alapján 394.958.Ft. finanszírozási díjjal tartozik a felperesnek. Előadta, hogy az alperes **"B"** Zrt. által hozzá 2008 márciusában kihelyezett pulykaállomány felneveléséhez a felperestől átvett takarmány ellenértékének csak egy részét fizette ki úgy, hogy a **"B"** Zrt.-vel szemben fennálló követeléseit az **"E"** Kft.-re és a **"F"** Kft.-re engedményezte, akik az engedményezés ellenértékét közvetlenül a felperesnek teljesítették, de ezt meghaladóan a takarmány ellenértéke kiegyenlítésre nem került. (Ptk.379.§.(1) bekezdése). A finanszírozási díj követelését arra alapította, hogy a háromoldalú megállapodás alapján neki járó vételárat az alperes késedelmesen fizette meg, ezért a késedelem idejére a szerződésnek megfelelő finanszírozási díjjal tartozik.

Az alperes ellenkérelmében a kereset teljes elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a **"B"** Zrt. és a **"A"** között pulyka utónevelésre termékértékesítési és termelésfinanszírozási keretszerződések jöttek létre, ezek értelmében a telepített pulykaállomány felneveléséhez szükséges takarmány finanszírozását egyedenként 34 kg mennyiségig a **"B"** Zrt. vállalta, amit nem ért el a felperes által az alperesnek szállított takarmánymennyiség. Hivatkozott arra is, hogy a peres felek közötti 2008. február 29-i szállítási szerződés érvényesen nem jött létre, mert a szerződés szerint annak létrejöttének előfeltétele lett volna, hogy a felperes az alperes fennálló tartozásával egyenlő értékű ingatlanát ugyanilyen összegű jelzálogjoggal terhelje meg, ami elmaradt. E szerződés azért sem jött létre, mert a szállított takarmány ellenértékében nem állapodtak meg, ugyanis a szerződéssel ellentétben a felperes nem közölte az árakat külön levélben. A szállítási szerződést kifogás útján megtevesztésre

hivatkozva megtámadta amiatt, hogy a felperes annak megkötésekor nem közölte azt, hogy a "B" Zrt. pénzügyi nehézségekkel küzd. Ha pedig a szállítási szerződés érvényesen létrejött a felek között, akkor pedig a táp ellenértékét a "B" Zrt. lett volna köteles megfizetni, mert az alperes a szerződésben „megrendelőként” van feltüntetve, míg a vételár megfizetésére a „vevő” köteles. A keresettel szemben azzal azonos összegben beszámítási kifogást is előterjesztett arra hivatkozva, hogy a felperes megszegte az együttműködési és értesítési kötelezettségét azzal, hogy a "B" Zrt.-vel kötött három szállítási szerződés lejártát követően nem tájékoztatta az alperest arról, hogy ezután az alperes köteles közvetlenül megfizetni a táp vételárát. Emiatt az alperes nem választhatott a "B" Zrt.-vel fennálló szerződéses kapcsolat fenntartása, vagy esetleges megszüntetése között. Állította, hogy a zalaszentgróti megbeszélésen a felperes úgy nyilatkozott, hogy a takarmány vételárából csak 75%-ot követel, annak 25%-áról kifejezetten lemondott. A finanszírozási díj címén támasztott követelésből 329.132,-Ft „késedelmi kamatigényt” elismert, ezt meghaladóan azt elutasítani kérte. Arra hivatkozott, hogy a felek közötti háromoldalú szerződésben kikötött finanszírozási díj valójában késedelmi kamat, ezért ezután áfát nem lehet felszámítani.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 13.265.938.Ft-ot, ebből 12.870.980.Ft után 2008. október 1-től járó késedelmi kamatot, valamint 1.627.470.Ft perköltséget. Határozatának indokolása szerint a peres felek között 2008. február 29-én a Ptk.379.§. (1) bekezdésében szabályozott érvényes szállítási szerződés jött létre, a szokásos piaci ár hallgatólagos elfogadása mellett. (BH 1995/107. számú eseti döntés) A szerződés létrejöttét nem akadályozta az alperesi ingatlan felperes javára történő jelzálogjoggal való megterhelésének az elmaradása sem. Nem tulajdonított jelentőséget az elsőfokú bíróság annak sem, hogy a szállítási szerződés értelmében a takarmány ellenértékét a „vevő”-nek kell megfizetni, míg a szerződés az alperest „megrendelő”-ként nevesíti.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint „feltehetőleg létrejött” az a termékértékesítési és termelésfinanszírozási szerződéses rendszer, amely szerint a "B" Zrt. az "A", valamint az alperes voltak a szerződő felek, mert a "B" Zrt. az alpereshez napos pulykákat telepített, és szállítási szerződést is kötött a felperessel, az alperesnél kihelyezett pulykaállomány takarmánnyal való ellátására bizonyos időszakokra. Azt azonban az alperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettsége ellenére sem tudta bizonyítani, hogy a teljes hízalási periódusra a "B" Zrt. vállalta volna az állomány takarmánnyal való ellátását, illetve annak finanszírozását.

Az elsőfokú bíróság alaptalannak találta a szerződés megtámadására irányuló kifogását is, mert az alperes nem bizonyította, hogy őt a "B" Zrt. fizetési képességeit tekintve a felperes megtevesztette volna. Egyébként a felek közötti szállítási szerződés érvénytelensége esetén, annak jogkövetkezményeként az alperest az átvett takarmány visszaszolgáltatásának lehetetlensége miatt elszámolási kötelezettség terhelte volna a felperes felé. Alaptalannak találta az alperes beszámítási kifogását is, mert az alperes a személyes meghallgatásakor maga adta elő, hogy a turnus folyamán a felperes szaktanácsadója értesítette, hogy a közlést követően neki fognak számlázni. Az alperes a perben azt sem tudta bizonyítani, hogy a felperes a vételár-követelése 25%-áról lemondott volna. A felperes pert megelőzően tett, az alperes teljesítése esetén a saját követelése egy részének elengedésére irányuló egyezségi ajánlata pedig nem minősül joglemondásnak a Ptk.207.§. (4) bekezdése szerint. A

finanszírozási díjkövetelés kapcsán az alperes nem vitatta, hogy a vételárát késedelmesen fizette ki, és ezért 329.132.Ft tartozást elismert. Az volt vitatott, hogy a szerződés szerint finanszírozási díjat terheli-e áfa. A Ptk.301.§. (1) bekezdése nem tiltja, hogy a felek késedelmes fizetés esetére ne a kamatfizetést alkalmazzák szankcióként, ezért a peres felek a Ptk.200.§. (1) bekezdése szerinti szerződéskötési szabadságból eredően jogszerűen állapodtak meg abban, hogy késedelmi kamat módjára meghatározott finanszírozási díjat köteles fizetni az alperes, ha késedelmesen teljesít. Ezért az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény 2.§. a/ pontja alapján jogszerűen számított fel áfát a felperes a késedelmesen fizetett vételár után fizetendő finanszírozási díjra.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatásával a kereset teljes elutasítását kérte. Azzal érvelt, hogy az elsőfokú bíróság szerint is „valószínűleg” létrejött az alperes által hivatkozott termékértékesítési és termelésfinanszírozási kapcsolatrendszer, amelynek keretében nem az alperesnek, hanem a **"B"** Zrt-nek kellett volna a felperes által szállított táp árát kiegyenlítenie. „Életszerűtlen”, hogy a hízalási periódus egy részében a **"B"** Zrt., míg másik részében az alperes vállalt volna teljesítési kötelezettséget a felperessel szemben. Kizárólag azért szerződött a felperessel, és azért fogadta el tőle a teljesítést, és fogadta be a számláit, mert „kényszerhelyzetben” volt. Csak azért egyezett bele a felperes által „ráerőltetett” konstrukcióba, mert nem akart kárt okozni, és szenvedni sem azáltal, hogy nem tudja a pulykaállományt leadásra érett állapotra felhizlalni, ezzel kockáztatva az állomány elpusztulását. Így - lényegében -kármegeelőzési kötelezettségének tett eleget, amivel a felperes érdekét is óvta.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján. Kiemelte, hogy a **"B"** Zrt. a takarmánytáp finanszírozását az említett három szerződéssel csak a 2008. május 17-ig leszállított takarmányokra vállalta, tovább nem. Ennek megfelelően az ezt követően az alperesnek a megrendelésére leszállított takarmány vételárát már közvetlenül az alperesnek számlázta a felperes a közöttük fennálló szállítási szerződés alapján, aki a számlákat befogadta, kifogást nem emelt, ezért a vételár összegével tartozik.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság az általa lefolytatott bizonyítási eljárásban beszerzett bizonyítékokat a Pp. 206.§-a szerint helyesen, okszerűen, összességükben értékelve a perben releváns tényeket helyesen állapította meg, és az abból levont jogi következtetései is helytállóak. Az ítéletábra az elsőfokú bíróság érdemi döntésével és annak indokolásával is teljes egészében egyetértett, azokat részletesen megismételni nem kívánja, azokra csupán hivatkozik. (Pp.254.§. (3) bekezdése).

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az ítéletábra az alábbiak kiemelését tartja szükségesnek:

Az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást a peres felek közötti szállítási szerződés létrejötte kérdésében, és helytállóan állapította meg annak a lényeges tartalmát is. Helyesen mutatott rá - a kialakult következetes bírói gyakorlatra hivatkozva - arra is, hogy a szerződő felek hallgatólagosan fogadták el az adott szolgáltatás (táp) értékével arányos (szokásos) piaci árat.

Az alperes a Pp. 164.§ (1) bekezdése szerint az őt terhelő bizonyítási kötelezettsége ellenére nem tudta azt bizonyítani, hogy a perbeli időszakban az ő megrendelésére a neki leszállított táp ellenértékét nem ő, hanem a perben nem szereplő **"B"** Zrt. tartozik megfizetni. Ez a perben releváns körülmény pedig nem „valószínűségi” vagy „életszerűségi” kérdés, hanem egyértelműen bizonyítandó ténykérdés lett volna.

Az elsőfokú bíróság a peradatok helytálló mérlegelésével (Pp.206.§ (1) bekezdés) állapította meg, hogy a **"B"** Zrt. „termeltetőként” csupán egy meghatározott időszakra, csak a 2008. április 23-tól 2008. május 17-ig terjedő időre vállalta az alperesnél elhelyezett pulykák etetéséhez az alperesnek leszállított táp ellenértékének a megfizetését a felperes részére.

A felperes az alperes ezt követően megrendelt, és neki leszállított táp ellenértékét közvetlenül az alperesnek számlázta ki a felek között fennálló érvényes szállítási szerződés rendelkezései szerint, ez ellen az alperes nem tiltakozott.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy alperes nem tudta bizonyítani azt sem, hogy őt a **"B"** Zrt. fizetési képességeit tekintve a felperes megtévesztette volna, ezért a megtámadási kifogása alaptalan volt.

A felek közötti szerződés - nem vitásan - pedig a Ptk. 201.§ (1) bekezdésének megfelelően egy visszterhes szerződés volt, így a felperes által szolgáltatott táp ellenértékével, mint ellenszolgáltatással az alperes tartozik.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú eljárásban is peresztes alperes a Pp. 239.§-a folytán alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján viselni köteles a másodfokú eljárásban felmerült saját, valamint a felperes perköltségét. A felperes jogi képviselőjének munkadíját az ítélet tábla a Pp. 79.§ (1) bekezdése, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (2), (3), (5) és (6) bekezdései alapján - a per egyéb adataira figyelemmel - a kifejtett ügyvédi munka mérlegelésével és a pertárgyérték alapulvételével bruttó 190.500.- forintban állapította meg.

Köteles továbbá az alperes a Pp. 239.§-a folytán alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése, az Itv. 59.§ (1) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján az államnak felhívásra megfizetni az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket.

G y ő r , 2012. április 18.

Dr. Szalai György sk. a

Dr. Bajnok István sk.

Dr. Ferenczy Tamás sk.

tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A kiadmány hiteléül
kiadó: